

Podvornica odakle bi mogao doći dragi neprijatelj.

SVJETLO

Prije nego bi djed ispričao tu zgodu, ispuhne dim kao parobrod koji se topio pogođen torpedom, kad su ih vodili na ratište u daleku zemlju.

Plutao je među valima koji su bili poput naših planina, a nije se utopio samo zato jer se unaprijed opasao dvostrukim pojasima. Mahne rukom, slabo bi mu to pomoglo, da nije nos začepio brkom.

Kako mu drago, more ga izbaci na obalu. Mokar i jadan vukao se nepoznatom zemljom, dok napokon u daljini ne nazre samotno svjetlo. Poveseli se da je to osamljena kuća.

»Pomozi, Bože! Sad ću doći ljudima u kuću, pa neka sam neprijateljski vojnik, prstima ću im nabrojiti svoju dicu, raširivši pest, unda će oni razapet ponjavu oko ognjišta, da se za njom prisvučem, pa ću se gol golcat grijati i sušiti ruho uz vatru, vamo će mi za prigradu dodat rakijicu, da se malo stresem, unda ću se obući, dat će mi toplu mlika, reći ću im: "Bog vam pomoga!" a ne "Bog vam vratija!" da se ne uvridu ljudim željama, pa će mi dobri ljudi kazati da je granica, povest će me tajnim stazama da je priđem... A znam da će me tako dočekati, jerbo bi i ja isto to učinija, da se noću iz naših plaza dovuče ne znam kakav neprijatelj, vas izubijam od stina, iščepričan dračama i mokar od potoka, pa da mi na pragu kućnomu stane prstima svoje ruke nabrajati dicu, ne bi ga odali ili vratili u noćnu pomrku, nego bi ga isto tako osušili i napojili mlikom, a tek mu unda kazali kud će uteći kroz podvornicu, zakriljen mrklom mrakom...«

Djed bi užigao lulu prinoseći žeravu na dlanu, a meni oči postale vatrica, misleći se kako mu ne progori koža.

Krijesile mu se oči zamišljajući da se dovukao k onome samotnu svjetlašcu. Učini mu se da će čuti veseo pasji lavež, baš kao da ga je dočekao njegov Sokol na kraju rata.

Radosno će odmah s praga nabrojiti svoju djecu, nižući domaćinovu da bi im pokazao, kako su njegova jedno drugomu do uha. Djeca će se smijati, a istim će smijehom popratiti dok se bude svlačio za ponjavom i kihnuo popivši rakijicu. A kad mu se grlo umiri toplim mlijekom, sušeći se uz oganj, vidjet će mrave kako švrljaju glavnom, baš kao na vlastitom ognjištu. Gotovo će mu biti žao kad bude morao, u zoru, otići od svojih dragih neprijatelja.

Sjale se i meni oči dok mu po životnoj crti na dlanu pleše žerava, pa zabrinut za pripovjedačevu sudbinu, nestrpljiv sam što djed dugo prižiga i srče lulu:

– Ajme, nije to jedno svitlo, nego puno svitala!

Djed pošuti i tek poslije doda:

– Nije to kuća na sâmi, nego prokletinja od naroda. Grad! Pa u kući di sam morkar banija, boju se da me susid vidića uz vatru. I ti ne prijavi vlastima! Pronija se tako o meni glas sve do glavešine, koji me zapra ka u niku bačvu...

Dugo je djed šutio te sam vidio, kako uspije prinijeli žeravu, a da ne opeče dlana. Istina, koža mu je bila tvrda kao kora, ali je isto tako valjalo znati u koritašcu od ruku, istim dahom i hladiti dlan i raspirivati žeravu.

(Šapat, 1996.)

Valovi su bili poput naših planina.

»Tovara ne dan tovaru!«

BOŽJE STVORENJE

Nadničar koga su zvali Božjim stvorenjem, plakao je na našem pragu.

Došao je on moliti braću da mu svjedoče, kako im je kuću zidao prije četrdeset godina.

Jedan će Božjemu stvorenju: »Neću ja imat posla sa sudom!« drugi je kazao: »Svidoit ću ti ako mi platiš litru vina!« a treći ga potjera: »Aj od mene ća, eno ti četvrti brat, koji je u svemu prvi!«

No, stane on odbijati rukom:

– Ne, ne, Jozi čast, ali bi se on sta sićat i pripovidat, a meni se valja vratit za vilda priko Mosora. Izili bi me vuci obnoć! – i stade plakati na pragu.

Začu se odmah djedova štaka:

– Božje stvorenje, ali još tu plačeš otkad ti je kamen pričepija prst! – našali se djed i nastavi odmah pripovijest kako se kuća gradila.

Loza tu godinu rodila rodnom i prirodnom, tako da su za vino koje su prodali u Trstu, kupili grede i pragove od bračkoga kamena, doveli zidare i stali zidati veliku kuću. Među zidovima su ostavili malenu kućicu, u kojoj su živjela sva braća s djecom, kaneći je srušiti tek onda kad veliku pokriju. Poravnali su svu zemlju, samo im je ostao golem kamen, koji nije mogao raznijeti dinamit. Svaka bi mina zagluhla. Jozo reče braći: »Ma, s đavle je to strane, ostavimo tu stinu!« ali najmlađi brat stade mlatom i klinovima cijepati liticu. Kad je stijena napukla, iz procijepa izviri miš, ujede brata za prst. »Nu ti miša!« raspali se još više on i zamlati svom snagom. Miš opet iskoči i ugrize ga i za drugi prst. Tada u procijepu opaziše ćupić s blagom, koji je čuvao taj

miš. Stijena je ostala i sad u kući netaknuta...

– Sluša bi ja tebe, Jozo, slaje nego popa s oltara, ali iman ročište za staž, a nema mi tko svidočit da san ovu kuću ziđa.

– Svidočit ću ti ja, samo mi nađi tovara, koji će me prinit u gradić!

Jedan je brat rekao: »Ne dan! Da baci Jozu u ponor, pa da ja buden kriv!« drugi se opravdavao: »Triba ga napâst prija puta...« a treći je opsovao brata Jozu: »Tovara ne dan tovaru!«

Odmjeri djed Božje stvorenje:

– Bi li ti mene zametnija na leđa, pa me prinja do suda u Omišu. A mali će mi Jozo nosit šćulu!

I tako se Božje stvorenje zametne djedom, kojemu su se noge vlačile po putu. Vukli smo se veselo, a djed je nakon toliko godina opet prolazio klancem, obnovi mu se sjećanje, pa vikne pod divljom kruškom:

– Čekaj, stani!

– Nizbrdo je, mogu! – Božjemu se stvorenju žurilo, ali djed zakoči nogama:

– Moran unuku pripovidat o klancu, tko zna oću li ovin puten proč više ikad. Nek mali zna! – i djed započe sjednuvši na stijenu. – Naslušat ćeš se, unuču... – pa poče o kugi koju je na ovome mjestu zdupio i bacio među trnje divlje kruške, kuga se obola i rekla: »Šukadar, bukadar, u Poljica nikadar!«, a ne bi djed prestao do sumraka, da mu Božje stvorenje nije reklo: »Jozo, izist će me vuci, zatekne li me crna noć!«

I kad je djed posvjedočio sucu, koji nije dao da mu se raspriča, vraćali smo se uz klanac. Uzbrdo smo išli polako, pa je djed pripovijedao s leđa Božjega stvorenja. Ispripovjedio je o špilji u koju se sakrio narod, Turci dolje razapeli čadore čekajući da ljudi izgladnu, a onda Đorđuk Stipan stade sjekirom isijecati zadnji sir sira, odfrčne sir među Turke, pa se oni mahnu misleći da ih sirima gađaju. Zatim pokaže vir u kojemu su vile pojile konja, ali ga Božje stvorenje morade prenijeti na potok, da mi upre prstom u škrapice koje su ostale od vilinskih kopita...

U suton dođosmo opet na prag, Božje stvorenje se stade opraštati s djedom, pa jedan drugomu naplate sve mudrošću:

– Dobar čovik ti je svitska lutrija – reče Božje stvorenje, a djed doda: – Moraš se namirit na dobro di su četri brata, jerbo oni zatvaraju sve četri strane svita!

I uputi se Božje stvorenje doma, a nad planinom se zakrijesi prva zvijezda, poput vučjega oka na gorskom premetu. Djed reče za Božjim stvorenjem:

– Nisan te pita, a šta će tebi mirovina, uvijek si ki tić ija?!

I Božje stvorenje se vrati i djedu nešto zašapta. Did se osvrne da ih tko ne sluša, izvuče zahrđali ključ i otključa konobu. Uniđe s Božjim stvorenjem unutra i dobro se zaključa.

Baba odmah došla:

– Čuješ, pođi ji špijaj kroz rupicu. Đavla popili, bit će iz bačve piju!

Zirnem u konobu i nazrem starce u zelenu svjetlu, unutra Božje stvorenje kroza suze pripovijeda:

–... moj Jozo, na pravdi Boga. Samo zato šta je Rvat. Jadna njegova mater, stinom se u prsi tukla... Šta ću, sad mu moran 'rânit dicu, tko će, zato tražin tu mirovinu...

– I čudija san se da bi ti od njizi iska milostinju – djed je sjedio na stijeni s blagom. Najednom, iz procijepa u litici izviri miš, zlatnik koji držaše u zubima, utisne u dlan Božjega stvorenja.

(Šapat, 1996.)

Zid u kojem zimi spava zelembać.

ZLAĆENI ZELEMBAĆ

Djed pokaže rukom srušene zidiće prorasle kupinom: “Znaš li ti da je sve to sorija niki pokojni tražeć usrid zime, kad gušćerice spavaju, pod ovim stinama zlatnoga zelembaća...”

Bio je u gradiću neki trgovac koji bi volio ismijati seljaka nego jesti pečenoga mesa. I takvomu trgovcu dođe seljak kupiti vreću brašna, pa videći da je taj čovjek smeten od briga, napravi se i on odjednom jako tužan. Veli njemu seljak:

– Ma šta vas ima mučit kad imate i ‘tičjega mlika!

– E, moj kume, na kušnji je moj, s mukom stečen, trgovački ugled koji je za trgovca svetinja... Moj veliki prijatelj iz Beča, poznati trgovac, teško je bolestan i spasit ga more jedino zelembać, od kojega bi mu apotekari napravili lik. Posla mi je brzojav da mu ga hitno nabavim...

– U, da nije zima!

– E, zna se, pa baš zato što je zima – i plaća zelembaća suvim zlatom. Na jednu stranu vage zelembać, a na drugu koliko stane zlata!

– A da ga ja nađen, šjor...

– Ti ili bilo ‘ko! Radi se o prijateljevu životu i momu ugledu. Požuri se, prvi koji mi donese zelembaća dobit će od mene, ma ne šaku, nego pregršće suvoga zlata!

Dobričina najprije stane oriti gomilu na svomu, ali oprezno, pomahnita li da ne pomisle kako traži zakopano blago, a nekako je o blagu i bila riječ. Poradova se našavši nekoliko usnulih gušćerica i svijenih babura, ali zelembać nije zaludu kraljevski gu-

šter, pa i ljeti tek čuješ da zašuška kroza suhu travu.

Tajio je da traži zelembaća kako ne bi izazvao suvišna pitanja. Znatiželjnicima lagao da mu se ujesen izgubio nožić. Sve je bilo lako dok nije nestalo njegovih zidova. A kad je stao rušiti tuđe zidove, ogorčeni seljaci dignu prijeteći kamen. Premda je orio zapuštena polja, možda bi ga neki i poklopio stijenom da ga nisu proglasili ludim.

No, jedva je to dočekaio da može nesmetano oriti polja, pregorivši čak i što ga takvim drži kućna čeljad. Sve je to i radio misleći na djecu i njihovu sreću, a otkrit će se istina kad im donese pregršt zlata, ispričovjeđivši im onda zašto je potvoren. Zato su luđačkim smatrali njegov sretnički krik, kad je pod nekom stijenom, napo kon – a djed pokaže: “To je bilo baš pod ovom!” – našao obamrla zelembaća, kojega uhvati omčicom i ubaci u malenu vrećicu. I skrojio ju je da u nju metne plijen.

Sretnik trčeći pohita trgovcu, koji se jedva i sjeti obećanja.

– Aa, sritniče koji i mene usrićuješ, sad ćeš biti nagrađen. Javit ću odmah prijatelju u Beč, samo da ti izvažem tvoje zlato...

Možete zamisliti oči našega dobričine kad je trgovac otvorio tajni trezor i donio zlato među šakama. Metne ga na vagu rekavši sretniku da na drugu stranu stavi zelembaća. Vagu je prinio uza samu peć. Pa, kad je još nasuo zlata pošto je pretegnuo zelembać, dobričina nesvjesno zapjevuši i blagoslovi u sebi trgovca koji ne vara. No, trgovac odjednom posta ozbiljan.

– Neće to moć’ ovako, božji čoviče! Vidiš kako pazim da te ne oštetim, jer znam koji si trud i muku podnija dok si naša zelembaća, ali ne mogu suvim zlatom platit još i tu šporku vrićicu!

– Pa, kako ću, svitli gospodaru...

– Izvadi, lipo, životinjicu, ostavi je na pladnju da u miru izmirim, kad se kljunovi priljube poput golubljih, jer za ovi posal valjalo bi zvat apotekara, koji se naučija mirit u gramima...

– Ajme, miče se... – krikne nesretnik jer uz peć zelembać naglo oživi i prene se iz zimske obamrlosti.

Skoči s pladnja i šmigne kroza svijetlu pukotinu. Čovjek potrči za njim kao sumanut, trgovac izleti također vičući s praga, a samo da primami svjetinu.

Odmah je zatvorio dućan kako bi šalu pripovijedao po kavanama. Mogao je tek vidjeti seljaka kako trči tamo-amo po mostu, užasnut da mu zelembać ne skoči u rijeku, jer bi se i sam za njim bacio u studenu vodu.

Gledao ga je još s okupljenim građanima, kako se vere uz liticu kud je uspuzao zelembać, ali nitko nije strepio da se jadnik ne stropošta. Vidješe još kako zamiče i počinje rušiti zidiće jer se zelembać opet uvukao u rupe svojih predaka.

Seljak je posijedio u trku i stenjao sveudilj: “Ajme meni, nesretniku...” Kleo je svoje nespretne prste, misleći da mu je sreća tu proklizila, dok sebe nije zamrzio kao psa.

Djed zadovoljno završi pripovijest o zelembaću, podigne neki kamen podsmješljivim riječima: “Sad triba nać’ još jednoga ludoga koji će sve to opet uzidat’!”

(Hrvatsko slovo, 2010.)

DIDOVINA

Vrag je odnio šalu kad did Jozo pripovijeda. Eto, dok on priča kako se topio u moru, a ja mu sjedim među koljenima, više ljutit seljak:

“Rekâ bi vam obojici da vam đava’ ime odnija, da nisam vaš imenjaka... dok vi tu pričate, vaša je krava popasla moju ditelinu!”

No, dok imenjaka Jozo prijete da će procijeniti štetu, mene jedino zanima mogu li ili ne mogu svoj nos začepiti gornjom nausnicom. Upravo mi je did po stoti put pričao kako su im potopili brod kojim su ih prevozili na ratište u daleku zemlju. Odjedanput se našao među valovima, od kojih je jedan bio kao Mosor, a drugi kao Mošnica, pa mu se činilo da se topi među našim planinama. Opasao je bio dvostruke pojase za spašavanje, i to unaprijed, ali ga ni to ne bi spasilo da nije nos začepio brkom:

“Mmm... Moreš li ti, Jozo mali?”

“Ajme, dide, neman brka!”

“Moreš i bez brka... Adje, digni nausnicu!”

Ustrašen sam kao da se već utapljam, a sad se tamo neki Jozo jada...!

“Ako vas nije briga za moju ditelinu, ali kako ne mislite na svoju kravu. Nadut će se i puknut kâ čvrčak, pukli i vi od pustog pričanja!”

Možda bi strah da ne krepa krava podigao i mene i djeda, da baš tad ne naiđe rođak Oral, koji je nosio suhe janjeće kožice u gradić.

“Oj, rodijače, evo baš unuku pričan kako sam se topija u moru... I, šta’š ti vidit...” nastavlja did priču ispočetka, neka poslušaj i Oral. Ali, rođak je nestrpljiv jer mu trgovac može zatvoriti trgovinu. Premješta se s noge na nogu, zna dobro da dida Jozu mora slušati ili milom ili silom. Polako se odšulja cestom, pazeći da dida ne prene kamenčić. Oral se uskoro vratio. Opet se kradom prikuči djedu, lukavo mu se ubaci u priču, cvatući u licu jer je dobro unovčio kožice u gradiću:

“I dobro si se, rodijače, spasija, srića Isusova da nisi u čep od bačve govoriš one njijsve riči jerbo bi se bija poturčija...”

Oral je čuo tu priču još dok je prosio didovu rodicu, a djed je bio zadovoljan misleći da ga Oral pomno sluša, pa će mu pripovijest raznositi po drugim selima, kano mrav slamčicu odvući je na Osič.

Nu, svima je njima bilo ipak na volju hoće li ili neće slušati djeda, ali je baba po cijenu života svoga morala odslušati svaku pripovijest, i to svaku noć – a baba Šime je spavala kao top, dok je dida mučila nesamica!

Slušao sam tako i ja obnoć te didove priče, nekako ih razabiruć kroz tanak zid od ožbukane žuke, ali usred svakoga pričanja did bi zastao i nastala bi duga tišina. Tada bi nešto zakrkljalo, a zatim bi se priča nastavljala. Znatizeljan sam u zidu stao bušiti rupicu da vidim kako to did priča u stankama. Lukavi bi did, kojega nije izdao sluh kao što ga je napustio san, čuo kako dubem žbuku pa sam stoga proširio glas da obnoć miš griska u zidu. Tako sam poput miša dubao polako rupicu u brnistrovu zidu – i gle! – opazim napokon da djed leži na uzglavlju i pripovijeda kako se topio pod Dračom.

Priča on, priča, a baba kunja. Katkad kimne glavom u snu, did je zadovoljno pogleda, a kad joj malo jače padne glava, did je rebne laktom, no kad baba zahrče i sva se preda snu, djed ušuti i uhvati babu za nos, počeka da se probudi, onako kako se budi dojenčad, pa podvikne: “Ne slušaš me!” netom bi se baba prenula.

“Slušan, slušan, Jozo moj... Tebi je bilo teško kad si vidija umisto jednog, stotinu svitala, a ne znaš ti kako je bilo meni doma su petero dice, a odnikle kore kruva...”

“E!” zadovoljno će djed, te ti opet priča sve dok baba ne bi zahrkala. No, on bi joj tad stisnuo nos i baba bi zamahala rukama, stala hvatati zrak i uvjeravati ga: “Ma, slušan, Jozo moj, slušan... kako te ne bi slušala! Jesi li moj čovik!”

A onda sam morao poći na škole i otrgnuti se od zavičaja i od pričanja. Prije nego sam pošao u grad, djed sjede na magarčića i pođosmo na groblje daleko sat hoda. Došavši ispod duga i visoka zida, koji se nadvio nad potokom, natren zaustavi magarca.

“Vidiš, dok je svita i vika pripovijdat će se da je Markan uzida ovi zid, ali će se spominjat i da san ja pripovida kako je Markan ziduć iša u riščanskog popa, neka mu prokune kupinu koja mu je zid osvajala, a on mu je reka: ‘Ja ću molit, a ti čupaj!’” Putem do groblja pokazao mi je ploču na koju mu je poljar istresao grožđe, što ga je bio ubrao za djecu, ali i zidić s kojega je on tom istom pločom poklopio poljara. Pokazao mi je naposljetku i suhi smrič, pustivši da se pod njim na trenutak odmori magarčić: “Ova bi smričina bila kâ smričići oko njega, da ga nisu kresali stotinama godina. Radili su to da se izvisini i da bude lad za sve one od Knezovih koji su učili pod smričen za popa. Posikli bi ga suva za drva kâ šta siču svukud okolo, ali je smrič spasilo to šta se o njemu pripovida... Ali, svi su oni učili za se i za svoje jasje, a ja te vodim na grobje da ti kažem kako treba pripovijdat narodu, jerbo je narod”, pošuti malo, “jerbo je narod samo u grebima!”

Na grobnoj ploči opazim smežuranu jabuku, kojoj kiša nije isprala rumenilo među borama, a djed priča:

“Gledaj, pripovida se da je naše selo na ovom klisu priko iljadu godina, a od svega toga svita nigdi nije urizano imena. Samo se o njima pripovida. Neće o nami nikad pisat u knjigan, pa se zato iškoluj da štokod kažeš o nami nepismenima...”

Nastavi djed pripovijedati kako bi se uvijek nešto isprijehilo da bistrinja djeca ne odu u školu. Znade, kako je bilo teško maloj Karmeli kad je njemu nosila hranu u zatvor, jer su ga zatvorili zato što malenu nije htio slati u školu. Valjalo je paziti kravu. Bila je željna znanja pa je dočekivala djecu na potoku, od njih prepisivala slova na oblutke iz mulja, učila tako abecedu na kamenju. Sjeća se kako ju je pomilovao kroz zatvorsku rešetku po pametnoj glavici, jer mu je bila otkrila da se sumpor gasi u bačvi koju on začepi i nema zraka. Žao mu je i Ante, koji je trebao ići u školu baš kad su posadili duhan pa ga je valjalo švercati u tikvama. Mali bi na njima izrezao rupu i duhanom napunio tikvu te umicao oružnicima. Preskakao je dane idući u razred pa su ga prozvali bukavac, jer je bio poput mukavca koji skače od vira do vira. Djed mi se isповijedao sjedeći na grobnoj ploči, koja se srebrila i zlatila od bijeloga i žutoga lišaja:

“Pa ti zato uči i nemoj zaboravit nas koji smo te učili kako smo znali i umili, i koliko smo mogli, a ja mislin da si ti upamtija moje pripovisti, koje san po sto puta ponavlja seoskin budalama jeda li jin šta ostane u ušima.”

Cijelo vrijeme u nas je gledao magarac, kojemu su se mušice rojile u kutovima očiju. Dotle bih ja pogledao na majčino selo u kojemu nikad nisam mogao slušati priče dida Ante, jer je umro u dvadeset i petoj godini kad se priče još slušaju – pretukli su ga žandari zato što je okrenuo zastavu u »crven gori«, a odao ga je bio jedan seljanin. Napokon je djed uzjahao na magarca, ali mu je noga zapela o konop od samara, pa zastane osvrnuvši se po groblju:

“Gledaj, di ćeš nać zapis o pokojnemu Tumbinu, a ‘vako je njemu zapela noga u praću, pa ga je njegov konj vuka kâ da ga najljući neprijatelj vije na konjskim repima... Propetoga ti, nikad ti nisan pripovida o pokojnemu Tumbinu, čiji su spavali u potkrovlju, pa kad bi se svadila sa ženun, ona bi mu dizala listve i nije se moga uspet u

kuću, zaspala bi doli uzgor i u snu se uspeja uza zid kî gušćerica, pa su tako otkrili da je misečar...” i cijelim putem od groblja did je pričao o pokojnomu Tumbinu, kojega je bio zaboravio u svome, gotovo, pripovjednom stoljeću. “Unuče, u milijun godina ne bi pogodija zašto su ga prozvali Tumbin... E, pod ovun je cestun tumbin, kroz koji probuji povodanj, pokojni Tumbin uzida. Ma, kad ga je na putu zatekla nevera, u nj se zaklonija zaboraviv da se doli sva voda sliva, pa ga je u njegovu tumbinu ona umalo podušila, izbacila ga kâ čep iz bačve...«

Umro je djed. Svijet se natisnuo u sobicu i među jecajima njegove djece, već ostarjele, učini mi se da čujem djedov glas kako me zove da sjednem na postelju: “Jozo, sad ću ti pripovijdat...” i ja se naglas ozovem: ”Oj, dide...!” Djeci se branilo da gledaju u otvoren grob s davnim mrtvima – jer se u tugarske grebe polagahu mrtvi jedan svrh drugoga već stotinama godina – pa su mi zabranili da se nadvirnem nad grob u kojemu djeda ostavljaju. Zato sam se sakrio pod nosila i virio u grob ispod pokrova, prvi put ugledao u vječnome mraku davne mrtve koje sam prepoznao po didovu pripovijdanju o njima živima. Strizibuba je iz jednih očnih šupljina strigla ticalima, znao sam da su to duplje pokojnog Paveška jer su njemu zadnjemu na umoru oči poklopili zlatnikom, na kojemu je sad crni kukac sjedio kao da blago sâm crni vrag čuva. Prepoznao sam i dvoje zaljubljenih, Matu i Jelu, koje su omrazili za života, ali su ih poslije mrtve položili jedno uz drugoga. Djed mi je pričao kako su ih vjenčali u grobu, zaručničku viticu njemu natakneli na kost prsta, a njoj na ukočen prstenjak, pa su zlatne vitice oboje njih ogrlile poput podzemnih povijuša.

Učini mi se tad da nije beznadan didov odlazak u grobnu jamu, jer gore na suncu među skakavcima koji zriču i pticama koje cvrkuću, u sjećanju ostaje njegov glas »kâ da ga živa slušaš« – te ti ja provirim ispod pokrova, dida Jozu poljubim u mrzlo čelo prije nego ga, na konopima, spustiše u mrkli mrak.

(Kolo, 2004.)

Prastaro tugarsko groblje na kojem je pokopan djed Jozo.